

PROMISE IN THE DISCOURSE OF BRITISH DRAMA

The article deals with the discourse analysis in British Drama. The specific character of promise realization in personages' speech, its dependence on the social-status characteristics of the personages and the communicative situation are investigated. The approaches to the analysis of the promise in personages' discourse are singled out. The peculiarities of the promissive speech act are taken into account.

Keywords: *promise, speech act, promissive, speech tactics, social-status characteristics.*

УДК 81'115

Борисов О. О., к. філол.н, доц.,
Чернігівський національний педагогічний університет
імені Т. Г. Шевченка

КОМУНІКАТИВНА СИТУАЦІЯ СВАРКИ У БРИТАНСЬКОМУ ТА УКРАЇНСЬКОМУ ДІАЛОГІЧНОМУ ДИСКУРСІ

Статтю присвячено дослідженню ознак комунікативної ситуації сварки із встановленням особливостей мовленнєвої поведінки взаємодіючих між собою індивідів – представників британського та українського мовних етносів. Під час аналізу сварки встановлено основні засоби здійснення впливу на комуніканта на фонетичному, морфологічному, лексичному, синтаксичному рівнях. Досліджено комунікативно-прагматичну складову конфліктної комунікації у ситуації сварки.

Ключові слова: *сварка, комунікативна ситуація, діалог, мовленнєвий жанр, вплив.*

Сучасна лінгвістика продовжує активно досліджувати механізми комунікативної взаємодії, пояснювати успішність та неуспішність її протікання, всебічно характеризувати вплив, який здійснюється комунікантами один на одного [1; 5; 8; 11], що й зумовило актуальність поданої статті. Об'єктом роботи є сварка у сучасному британському та українському (кіно-) діалозі, який відноситься нами до електронного підтипу дискурсу, а її предметом є вивчення етнічно зумовлених мовних, мовленнєвих засобів реалізації сварки, а також комунікативно-прагматичних та невербальних особливостей її протікання, що до цього часу не були у фокусі типологічних досліджень. Мета роботи – встановлення лінгвальних та нелінгвальних особливостей сварки у сучасному британському та українському електронному (кіно-) дискурсі.

Наукова новизна полягає в тому, що вперше встановлюються лінгвальні особливості діалогу-суперечки у британському та українському електронному дискурсі. Матеріалом дослідження є сучасні британські та українські художні фільми, загальний обсяг скриптів кінодіалогів становить 10000 одиниць.

Сварка є однією з найбільш гострих форм конфліктної взаємодії людей. Згідно К. Ф. Седову, сварка – «складний багатоактний, комплексний мовленнєвий жанр, який відображає комунікативну ситуацію соціально-психологічної конфліктної взаємодії індивідів» [10, с. 183]. У термінах прототипової семантики сутність сварки трактується як: *СВАРКА знаю, що ти думаєш про Z щось інше, ніж я говорю: ти думаєш погано, говорю це, тому що хочу, щоб ти казав, що ти говориш погані речі* [1, с. 107].

Сварка відноситься нами до первинних нериторичних мовленнєвих жанрів. Типовим мотивом сварки є спосіб вирішення внутрішнього конфлікту або прагнення викрити особою якусь несправедливість у комунікативному просторі. В аспекті інформаційно-владної концепції комунікації такий тип діалогу характеризується тим, що, по-перше, він набирає рис монологічності, «диктатури» продуцента висловлення, захоплення та утримання ініціативи, лідерства, по-друге, призначений для здійснення «впливу на волю та емоційну сфери адресата» [11, с. 15], по-третє, являє собою таке чергування повідомлень, зокрема експресивно-емоційного характеру, які, відбиваючи експліцитне вираження мовленнєвих інтенцій комунікантів, можуть не доводитися до свого логічного завершення як через сильний афектований стан адресанта, так і через переривання або підхоплення думок співрозмовника адресатом у вигідному для себе напрямі розвитку конфліктної взаємодії. Відповідно, у прагматичному аспекті сварка характеризується невиконанням відомих постулатів Кількості, Якості, Релевантності, Способу та Ввічливості. Тож, можливо стверджувати, що сварка має виключно фатичну спрямованість з чітким негативним емоційно-оцінним акцентом [5, с. 180].

Афектованість комунікантів, які намагаються довести власну позицію чи завдати максимальної шкоди соціальному «обличчю» один одному, реалізується у зміні фонетичного контуру їхніх висловлень, що виявляється в мовленні обох лінгвосоціально у вигляді значного підвищення тону спілкування із залученням емоційного наголосу: *Jane You are not fit to associate with me!* [14], *Jack Don't play the cop with me, Marion. Marion Take that back! Fucking take that back!* [13] та укр. Карпо *Таму! Не буйтесь!* [2], МАЛЬОК: *Ми всі приречені ... БІТА: Що ти мелеш, ідіом!* *Це ти у всьому винен!* [4]. Темп мовлення значно прискорений, ніж під час іншого конфліктного типу діалогу – суперечки, відбувається швидкій обмін репліками, які коротші за репліки суперечки та більш емоційно марковані: *Mr Nick ... maybe a little bet? Doctor Parnassus On Valentina? Mr Nick No? Doctor Parnassus You bastard! Mr Nick First to five?... You might win...* [14] та укр. Мелашка *Хто це порозкидав сміття? Мотря Я розкидала. Не мети свого сміття під мою присьбу, бо я тебе ним колись нагодую!* Мелашка *А зась! Не діждеш ти мене сміттям годувати! Нагодуй свого Карпа!* [2].

Паузи між сусідніми конструкціями робляться комунікантами, на відміну від суперечки, лише в місцях розгубленості від агресивної словесної атаки та обурення,

що може сприйматися опонентом як тимчасове отримання переваги та правильного спрямування тактичних зусиль у протистоянні: Tony *You let him in... into my world, you bitch!?... After all I've lavished on you!* [14] та укр. Мальок: *Іду ти, Біма... я сказав що не я відкривав* [4].

Порівняно із ситуацією суперечки, спостерігаємо, що зростає кількість як окличних речень (в 1,7 рази в британському мовленні (326 та 191) та в 1,4 рази в українському мовленні (465 та 317)), так і кількість спонукальних речень (в 1,2 рази в британському мовленні (273 та 219) та в 1,4 рази в українському мовленні (349 та 256)), що також свідчить про більш гострий характер сварки представників лінгвоспільнот порівняно із ситуацією суперечки.

Аналіз речень сварки за метою висловлення виявив також, що українська сварка є більш емоційною за сварку британців: окличних речень – в 1,4 рази більше (відповідно 465 (21,7 %) та 326 (7,6 %)); при цьому кількість стверджувальних конструкцій – практично співпадає (604 та 601)), спонукальних конструкцій більше в 1,3 рази (349 та 273).

Під час сварки мовлення британських та українських комунікантів відрізняється вживанням таких стилістичних *морфологічних* засобів:

1) **іменники, прикметники з суфіксами суб'єктивної оцінки** в українському дискурсі, а саме – **зменшеності (пестливості – -очк, -ик)** у випадку 1. підсилення загрозливих намірів: Кайдаш: *Я поб'ю на тобі оце мотовило на трісочки, як ти не впиши своєї жінки!* [2], або 2. здатності протистояти ним: Карпо *Ба, не втрете! Я вже не маленькій!* [2] або 3. намагання припинити конфлікт: Олег: *Кролицу! Ти просто не розбираєш!* [10] та **зневажливості (-уш, -юг, -иськ, -юк)**, як введення інвективи для демонстрації свого зверхнього статусу: (*дорогуша*): Жирний мужик: *Дорогуша, шампунь теж має запах!* [6] чи образи: Мотря *Ти злодюга, ти відьма!* [2], демонстрації свого ставлення: Іванка: *І не називай мене більше цим придуркуватим назвиськом!* [10], Катя: *Хворий ублюдок, ти вбив всіх моїх друзів, надлюко!* [4] (2 та 8 суфіксів відповідно).

2) **іменники у множині** для вираження суб'єктивного ставлення до предмету сварки (знайдено лише приклад в українському дискурсі): Олег *Ці чужі барлоги... антисанітарія. Це не для мене* [10].

3) **прикметники**, які відносяться до одного іменника з метою підвищення його якості, а саме – лінійне збільшення, і таким чином, підсилення інвективного сигналу повідомлення (1 та 3 випадки): англ. Man *You don't recognise me? You had me barred. You fucking little worm* [13] та укр. Ада *Бездарна, тупа й лінива дитина!* ... Юля *Ви погана, зла фея* [10].

В цілому, відзначимо, що для дискурсу сварки характерне вживання в одній синтаксичній конструкції перед іменником лише одного прикметника, який максимально передає афектований стан адресанта, виражаючи, з його погляду, найбільш адекватне (зокрема образливе, зневажливе) ставлення до об'єкту чи суб'єкту комунікації: англ. Dave *Talk to me, you stupid bitch...* [12], Marion *This fucking job's getting to you* [13] та укр. Кайдашиха: *Виколола, проклята зміюка мені око!* [2], Катя *Ти дійсно хворий маньяк!* [4].

Дослідження лексичної складової комунікативної ситуації суперечки в британській та українській лінгвокультурах рівні свідчить про відмінності у кількості вживання стилістично забарвлених лексичних одиниць та словосполучень в англійському (86 лексем) та українському мовленні (117 одиниць), які, будучи відхиленнями від норми, вживаються з метою максимального впливу на комуніканта. Було встановлено належність виділеного лексикону, який повторяється у мовленні комунікантів, до підвищеного та зниженого стилістичних реєстрів. Так, **літературно-книжний** шар лексикону підвищеного реєстру є обмеженим у використанні: англ. *store detective, to give evidence in court, an apple of discord* (3 одиниці (3,5 %)) та укр. *фея, автограф, Перун* (3 одиниці (2,5%)). Значна перевага спостерігається у функціонуванні одиниць **зниженого** тону, зокрема, виділяємо **розмовно-просторічні елементи**: англ. *grand (eproui), for God's sake (13), to make one sick (2), cop (5), to be in heaven (2)* (62 одиниць (72,1 %)) та укр. *йолі-бадалі, скажена собака (2), пацан, обчухрати, з глузду з'їхали, чортова дівка, мала* (60 одиниць (51,4 %)), **сленгізми**: англ. *rat (3), worm (10 одиниць (11,6 %))*, укр. *розкусити, завалити, розтерти, фак, наскочити* (17 елементів (14,5 %)), **вульгаризми**: англ. *bitch (6), shit (6), bastard (7), to fuck off (8), fucking (22), bloody (6)* (25 одиниць (12,8 %)) та укр. *паскудство (2), бидло (4), сраний (8), мудака (6), падлюка (4), виблюдок (6), сволота (5)* (37 елементів (31,6 %)). Таким чином, спостерігаємо те, що в українському мовленні мовленнєвий жанр сварки як за кількісним параметром, так і за параметром варіативності вживаних розмовно-просторічних елементів є більш насиченим у порівнянні з мовленням британських комунікантів. Крім того, хоча жанр суперечки видається більш насиченим стилістично забарвленою лексикою, ніж жанр сварки, в останній функціонує більша кількість вульгаризмів.

З позицій стилістичного синтаксису більш вагомим для англійської сварки є вживання таких прийомів та засобів, як

- **еліпсис** (91 (41,5 %) та 68 (30,6 %) випадків): англ. *Dr Parnassus I'll kill you! Mr Nick Now that would be something! By her birthday then!* та укр. Мотря *Та вже ж бачу, не повилазило [-]*.

- **парцеляція** (відповідно 3 (1,7 %) та 1 (0,5 %) випадків): англ. *Marion I want to live with a writer. Not a fucking croupier [13]* та укр. Олег *Зрозумій це не мос. Жахатися кожного шелесту, впрівати від страху. Наче той мужик із анекдоту [10]*;

- **риторичні запитання** (відповідно 26 (11,9 %) та 18 (8,1%) випадків): англ. *St John I'd kill you? I am killing you? Your words are violent, unfeminine and untrue [10]* та укр. Іванка *Викличу? Я що – дівчинка за викликом? [10]*;

- **апосейопезис** (11 (5%) випадків у порівнянні з 8 (3,6%)): англ. *Jane You'd experience no pain... but I tell you it would kill me! [12]* та укр. Лбоня: *Ви, мудаки, вже собі по п'ятнадцять років заробили! Зараз в мене терпець обірветься і я...І я... Телефон дай я тобі сказав! [6]*;

В українській мовленнєвій ситуації сварки було встановлено перевагу функціонування таких стилістичних елементів:

- **вживання однорідних членів речення** (15 (6,8%) випадків у порівнянні з 21 (9,5%)): англ. *St John I'd kill you? I am killing you? Your words are violent, unfeminine*

and untrue [12] та укр. Олег *Може нам іще, як твій татусь – похапцем, у машині? Бруд, мухи, тісна!* [10].

- **повтор** (30 (13,5%) випадки у порівнянні з 36 (16,2%)): англ. *Boromir You fool! It is not yours save by unhappy chance... it might have been mine. It should be mine. Give it to me! Give me the ring!* [14] та укр. Мальок *Скільки ти можеш мені робити зла? За що? Що я тобі зробив? Скільки ти можеш знущатися над мною?* [10];

- **емфатичні речення** (43 випадків (19,6%) у порівнянні з 70 (31,5%)):

1) **лексичний повтор** (18 (8,2%) випадки у порівнянні з 24 (10,8%)): англ. *John Мamma! Мamma! There's a rat! Rat!* [14] та та укр. Біта: *А тепер говори, якого хрена ти нас сюди завів! Я можу зараз висадити твій мозок на цю стіну. Ти хочеш цього, хочеш?!* [4];

2) **інверсія** (18 (8,2%) та 36 (16,2%) випадків відповідно): англ. *Saruman Against the power of Mordor; there can be no victory* [14] та укр. Кайдашиха *Ой, лишечко! Виколола, проклята зміюка мені око!!!* [2];

3) власно **емфатичні конструкції** (7 (3,1%) та 10 (4,5%) випадків відповідно): англ. *Dave Didn't you? Well, come on!* [12], *Mrs Reed How dare you speak in this manner!* [14] та укр. Ада *Ах ти ж, негіднице!* [10].

Порівняно із суперечкою у сварці спостерігається зростання кількості вживаних стилістичних засобів та прийомів синтаксису, зокрема, інверсія, повтори, риторичні запитання.

В цілому, в українських мовленнєвих ситуаціях сварки було виділено в 1,01 раз більше вживаних прийомів та засобів, що складає незначну різницю (219 та 222) та може слугувати підтвердженням тези про те, що сварка як природний діалог має приблизно однаковий стилістичний потенціал незначними етнічними варіаціями.

Вивчення особливостей синтаксису британської та української сварки дозволяє стверджувати наступне: загальна кількість складних речень в дослідженому матеріалі британського мовлення складає 114 (складносурядні (32) та складнопідрядні (82); співвідношення становить 3,8 рази) у порівнянні з простими 1072 (співвідношення становить 9,1 рази в британському мовленні та 5 раз – в українському). В українському мовленні було знайдено 206 складних речень (складносурядні (62) та складнопідрядні (144); співвідношення становить 1,8 рази), що складає у порівнянні з простими 1087 (всього – 1293). Відповідно, кількість складносурядних речень є більшою в українському дискурсі в 1,2 рази, складнопідрядних – в 1,8 рази, так само як і простих речень – в 1,01 рази. На відміну від суперечки, де інтенція мовців розкривається у тому, щоб якомога точніше описати предмет обговорення, спостерігаємо скорочення кількості складних речень (в 1,1 рази в британському мовленні та в 1,7 в українському). Різна кількість проаналізованих речень при однаковому обсязі слів свідчить про те, що в середньому для англійських речень комунікативної ситуації сварки так само характерним є більш об'ємні розміри їх конструкцій.

При дослідженні комунікативно-прагматичної складової сварки було встановлено, що сутність конфлікту в обох етнічних дискурсах визначається скоріше активним вживанням *директивів* (273 (23 %) та 349 (27 %) і *менасивів* (31 (1,1 %) та 45 (2,3 %) одиниць), на відміну від суперечки, якій притаманний більш питальний характер

комунікації та значно нижчий рівень вживання *директивів* (219 (18,2 %) та 256 (17,5 %) одиниць) і *менасивів* (7 (0,6 %) та 13 (0,9 %) одиниць). Було виявлено, що для цього типу англійського конфліктного мовлення (всього – 1186 речень в британських та 1293 речень в українських кіносценаріях) у порівнянні з українським характерним є вживання меншої кількості *констативів* (601 (50,8%) та 604 (46,7%)), *квестивів* (відповідно 263 (22,1 %) й 278 (21,5%)). Щодо таких мовленнєвих актів, як *перформативи* (13 одиниці (1,1 %) та 13 одиниці (1 %)), та *промісиви* (5 (0,4 %) та 4 (0,3%)), то спостерігаємо прилижно однакову їхню кількість.

Афективність сварки є настільки гострою, що репліки-стимули та реакції переостають у фізичну взаємодію (аналіз матеріалу дозволяє говорити про такі найбільш частотні дії, як удари руками, ногами, предметами, укуси, боротьбу). Визначимо випадки *прямої* та *непрямої* агресії (кількісні підрахунки свідчать про 32 та 39 разів невербальної агресивної поведінки, виявленої в англійському та українському дискурсах, співвідношення становить 1,2 рази). *Пряма агресія* реалізується тоді, коли активність інвектора спрямована на завдання фізичної шкоди інвектуму: англ. *Jack Wait a minute. You got yourself barred. Man It was you, you shit!* [Хапає Джека за краватку та обидва у боротьбі валяться на асфальт] [13] та Біта: *Це все через тебе, козел! Це ти винен!* [Накидається та душить Малька] [4]. *Непряма агресія* реалізується у формі спрямування дій інвектора на певні об'єкти, які знаходяться у ціннісному полі інвектуму, та вплив на які розцінюються обома як удар по соціальному статусу та психологічному стану адресанта: англ. *Dave Don't chuck my clothes out! Dil Take your fucking goldfish, too!* [Діл хапає банку з золотою рибкою та викидає її з вікна] [12] та укр. Мелашка *Ти думаєш, що я тобі мовчатику? То ти мене вчииш як малу дитину? Ось тобі, ось тобі!* [розкидає сміття] Мотря *То це ти так!* [2].

Таким чином, аналіз діалогу-сварки на матеріалі британських та українських кінофільмів свідчить про те, що його конфліктна складова реалізується гостріше у порівнянні із суперечкою, що виявляється на фонетичному (підвищений тон, висока швидкість, відсутність пауз між зміною мовців та їх наявність у випадку розгубленості, неможливості зібратися з думками тощо, перебування з метою захвату ініціативи), морфологічному (зокрема збільшення в українському мовленні кількості вживаних суб'єктивних суфіксів), лексичному (значно більша кількість вживаних вульгаризмів), синтаксичному (скорочення довжини реплік, незакінчені чи еліптичні конструкції), збільшення кількості окличних речень тощо) рівнях. Саме такі засоби розглядаються комунікантами як найбільш ефективні з погляду здійснення впливу один на одного. Англійська сварка є менш емоційною порівняно з українською; однак, в обох випадках вона протікає більш гостро у порівнянні з суперечкою. В комунікативно-прагматичному аспекті відмічаємо значне збільшення кількості вживаних менасивів та директивів, які визначають конфліктність взаємодії. Іноді спостерігаємо активне використання агресивних невербальних засобів вираження емоційності. Виявлено аломорфною ознакою є кількісне варіювання вживаних мовних засобів, мовленнєвих прийомів та мовленнєвих актів, які сформували прагматичну тканину тексту дискурсу. Перспективою подальших досліджень є встановлення основних аломорфних та ізоморфних параметрів таких типів діалогу, як розмова, бесіда, суперечка та сварка в британському та українському електронному дискурсі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вежбицкая А. Речевые жанры / А. Вежбицкая // Жанры речи. – 1997. – С. 99-112.
2. Войтюк І. Кайдашева сім'я, або сумна веселка [Електронний ресурс] / І. Войтюк. – Режим доступу: <http://screenplay.com.ua/screenplays/?id=193>
3. Голіченко Ю. Перше вересня [Електронний ресурс] / Ю. Голіченко. – Режим доступу : <http://www.kinokolo.ua/scripts/18/>.
4. Кобильчук Л. Штольня [Електронний ресурс] / Л. Кобильчук. – Режим доступу : <http://www.kinokolo.ua/scripts/19/>.
5. Кошечеева О. В. Жанр ссоры в детском дискурсе / О. В. Кошечеева // Текст – дискурс – картина мира. Межвузовский сборник научных трудов. – Вып. 6. – Воронеж : Издательство «Истоки», 2010. – С. 180-188.
6. Росич О. Олігарх [Електронний ресурс] / О. Росич. – Режим доступу : <http://www.kinokolo.ua/scripts/10/>.
7. Росич О. Останній забій [Електронний ресурс] / О. Росич. – Режим доступу : <http://www.kinokolo.ua/scripts/8/>
8. Седов К. Ф. Внутрижанровые стратегии речевого поведения: «ссора», «комплимент», «колкость» // Жанр речи. – Саратов : Издательство Государственного учебно-научного центра “Колледж”, 1997. – С. 188-195.
9. Ткаченко В. Кіт із капустою [Електронний ресурс] / В. Ткаченко. – Режим доступу : <http://screenplay.com.ua/screenplays/?id=471>.
10. Трубай В. Сто тисяч за кохання [Електронний ресурс] / В. Трубай. – Режим доступу : <http://www.screenplay.com.ua/screenplays/?id=469>.
11. Фадеева О. В. Стратегії й тактики конфліктного дискурсу (на матеріалі сучасної англійської мови) / О. В. Фадеева : автореф. дис. ... канд. філол. наук. 10.02.04. – Київ, 2000. – 19 с.
12. Jordan N. The Crying Game [Електронний ресурс] / N. Jordan. – Режим доступу : <http://www.imsdb.com/scripts/Crying-Game.html>.
13. Mayersberg P. Croupier [Електронний ресурс] / P. Mayersberg. – Режим доступу : <http://www.imsdb.com/scripts/Croupier.html>.
14. McKeown T., Gilliam Ch. The Imaginarium of Doctor Parnassus [Електронний ресурс] / T. McKeown, Ch. Gilliam. – Режим доступу : <http://www.imsdb.com/scripts/Imaginarium-of-Doctor-Parnassus>.
15. Walsh F. The Lord of Rings : Fellowship of the Ring [Електронний ресурс] / F. Walsh. – Режим доступу : <http://www.imsdb.com/scripts/Lord-of-the-Rings-Fellowship-of-the-Ring>, html.

Стаття надійшла до редакції 9.10.14.

Борисов А. А., к. філол. н, доц.,
Черниговский национальный педагогический университет имени Т. Г. Шевченка

КОММУНИКАТИВНАЯ СИТУАЦИЯ ССОРЫ В БРИТАНСКОМ И УКРАИНСКОМ ДИАЛОГИЧЕСКОМ ДИСКУРСЕ

Статья посвящена исследованию признаков коммуникативной ситуации ссоры и определению особенностей речевого поведения взаимодействующих между собой

индивидов – представителей британского и украинского языковых этносов. Во время анализа ссоры были выявлены основные средства влияния на коммуниканта на фонетическом, морфологическом, лексическом, синтаксическом уровнях. Исследована коммуникативно-прагматическая составляющая конфликтной коммуникации в ситуации ссоры.

Ключевые слова: ссора, коммуникативная ситуация, диалог, влияние.

Borisov A. A., Candidate of Science, Associate Professor,
Chernigiv Taras Shevchenko National Pedagogical University

THE COMMUNICATIVE SITUATION OF QUARREL IN BRITISH AND UKRAINIAN DIALOGICAL DISCOURSE

The article is devoted to the communicative situation of 'quarrel' research as well as British and Ukrainian interlocutors' speech behavior establishment. The basic means of impact implementation in communication were found out on the phonetical, morphological, lexical and syntactical levels. The communicative-pragmatic aspect of conflict communication in the situation of quarrel was investigated.

Keywords: communicative situation, argument, dialogue, impact.

УДК 811.161.2'276.3-053.2'246.2

Брага І. І., к. філол. н., доц.,
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

СУРЖИК У РОДИННОМУ СПІЛКУВАННІ ДІТЕЙ

Статтю присвячено вивченню особливостей мовлення дітей, соціалізація яких відбувається у родинному середовищі батьків, що послуговуються суржиком та мешкають в м. Суми і містах – районних центрах Сумської області. Для мовної поведінки таких дітей характерні механізми змішування і перемикання кодів. Специфіка “дитячого” суржику полягає в тому, що в ньому реалізується тільки механізм змішування кодів, на відміну від дорослих, які володіють й іншими кодами, – у їхньому мовленні одночасно “спрацьовують” механізми перемикання і змішування кодів. Водночас суржик дітей подібний до суржику тих мовців, для яких він являє собою єдиний засвоєний код.

Ключові слова: дитяче мовлення, інпут, дитячий білінгвізм, мовна поведінка, перемикання кодів, змішування кодів, українсько-російський суржик.

Проблема дитячого білінгвізму, що на сьогодні активно розробляється як у зарубіжному, так і в українському мовознавстві, перебуває на перехресті кількох напрямів